

ՄԱՍ 4. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Վիճակագրության բնագավառում համագործակցությունը ներառելու է տեղեկատվության և փորձի փոխանակումը, ինչպես նաև ներուժ ստեղծելու նպատակով՝ դրանց տարածումը վիճակագրական տվյալների հետագա օգտագործման համար: Վիճակագրական համագործակցության իրականացման ոլորտը բավականին ընդարձակ է՝ սկսած միջազգային աշխատանքային խմբերի և խորհրդակցությունների շրջանակում ոչ պաշտոնական շփումներից մինչև վիճակագրության կատարելագործմանն ուղղված համապարփակ ծրագրերը: Համագործակցության հիմնական նպատակներն են.

ա) առանցքային ոլորտներում կատարելագործված վիճակագրական տվյալների առավել լայն և արդյունավետ օգտագործում տնտեսական, սոցիալական, բնապահպանական և ժողովրդագրական զարգացման բնագավառներում, ինչպես նաև ներդրումների ոլորտում քաղաքականության մշակման, ծրագրավորման, որոշումների ընդունման և վերահսկման համար հիմք ստեղծելու նպատակով:

բ) նախապատվային բնագավառներում վիճակագրական ներուժի և կարողությունների ամրապնդումը վիճակագրական տվյալների կազմման, ինչպես նաև դրանց հրապարակման համար:

գ) համակարգերի և ներուժային հնարավորությունների աջակցմանն ու ընդլայնմանն ուղղված կարողության երկարաժամկետ ծրագրերի ապահովումը:

2. Միջազգային համագործակցության շրջանակում Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության հիմնական խնդիրներն են.

ա) բարձրացնել վիճակագրական արտադրանքի որակը ժամանակակից տեղեկատվության պահանջներին համահունչ:

բ) բարձրացնել տվյալների արդիականությունը և արժանահավատությունը՝ հաշվի առնելով սպառողների պահանջարկը և ուսումնասիրելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված մեթոդաբանությունը:

գ) ապահովել վիճակագրական չափանիշների և կանոնների համաձայնեցումը միջազգային չափանիշներին և կանոններին:

դ) ապահովել տվյալների միջազգային համադրելիությունը:

ե) բարձրացնել վստահությունը վիճակագրական տեղեկատվության նկատմամբ՝ ձևավորելով վիճակագրության համապատասխան իրավական դաշտ, կատարելագործելով տվյալների տարածումը, ծանոթացնելով սպառողներին վիճակագրության դերին ազատական տնտեսակարգում և նպաստել վիճակագրական տեղեկատվության լայնորեն օգտագործմանը ցանկացած բնագավառում որոշումներ ընդունելիս, մոնիթորինգ և գնահատականներ իրականացնելիս:

զ) բարձրացնել և երաշխավորել պաշտոնական վիճակագրության հեղինակությունն արտաքին աշխարհում:

3. Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայությունը նախատեսում է շարունակել ակտիվ մասնակցությունը միջազգային համագործակցության շրջանակում համաշխարհային մասշտաբով վիճակագրական մեթոդաբանության և պրակտիկայի կատարելագործման, միասնականացման և

ներդաշնակեցման, այլ երկրների ազգային վիճակագրական ծառայությունների կողմից պաշտոնապես հրապարակվող իրենց երկրների սոցիալ-տնտեսական զարգացման և բնակչության կենսամակարդակի վերաբերյալ ցուցանիշների համադրելիության ապահովման ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքներին (միջոցառումներին): Բովանդակային և առարկայական առումով, այդ կարևորագույն և բազմակողմանի գործունեությունը կիրականացվի հետևյալ հիմնական ուղղություններով.

1) Մասնակցություն միջազգային կազմակերպությունների գործունեությանը՝

ա) Միավորված ազգերի կազմակերպության.

- *վիճակագրական հանձնաժողով,*
- *Եվրոպայի տնտեսական հանձնաժողով և Եվրոպայի տնտեսական հանձնաժողովի Եվրոպայի վիճակագիրների կոնֆերանս,*
- *զարգացման ծրագիր,*
- *բնակչության հիմնադրամ,*
- *մանկական հիմնադրամ,*
- *կրթության, գիտության և մշակույթի կազմակերպություն,*
- *Ասիայի և Խաղաղ օվկիանոսի համար սոցիալ-տնտեսական հանձնաժողով,*
- *պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպություն,*
- *համակարգի այլ մասնագիտացված մարմիններ,*

բ) Արժույթի միջազգային հիմնադրամ,

գ) Համաշխարհային բանկ,

դ) Եվրամիության վիճակագրական ծառայություն,

ե) Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն,

զ) Աշխատանքի միջազգային կազմակերպություն,

է) Միջազգային վիճակագրական ինստիտուտ և այլն:

2) պետական վիճակագրության համակարգի բարեփոխումների ուղղությամբ կարևորագույն հիմնախնդիրների լուծման նպատակով արտասահմանյան փորձագետների մասնակցությամբ համագործակցության նախագծերի մշակում և իրականացում՝ միջազգային կազմակերպությունների ազգային և տարածաշրջանային տեխնիկական աջակցության ծրագրերի ֆինանսական միջոցների հաշվին:

3) երկկողմանի և բազմակողմ համագործակցություն արտասահմանյան երկրների ազգային վիճակագրական ծառայությունների հետ վիճակագրական գործունեության արդիական հիմնահարցերի շրջանակում:

4) Անկախ պետությունների համագործակցության երկրների վիճակագրական ծառայությունների հետ ավանդական կապերի և համագործակցության զարգացում՝ մասնակցելով Անկախ պետությունների համագործակցության երկրների միջպետական վիճակագրական կոմիտեի գործունեությանը:

4. Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության համագործակցության գերակայությունների շարքին են դասվում վիճակագրության հետևյալ բնագավառները.

- տնտեսական վիճակագրություն,
- առևտրային (կոմերցիոն) վիճակագրություն,
- սոցիալական և ժողովրդագրական վիճակագրություն,

- աղքատության վիճակագրություն,
- պարենային ապահովության վիճակագրություն,
- շրջակա միջավայրի վիճակագրություն,
- տարածաշրջանային վիճակագրություն,
- տվյալների տարածում,
- տեղեկատվական և հաղորդակցային տեխնոլոգիաներ:

5. Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայությունը կշարունակի իր գործունեությունն ուղղված Եվրոպական վիճակագրական համակարգին ինտեգրացմանը՝ Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական Միության միջև կնքված Գործընկերության և Համագործակցության Համաձայնագրի իրականացման ազգային ծրագրի շրջանակում:

6. Հայաստանի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայությունը կմասնակցի Եվրոպական հարևանության քաղաքականության շրջանակում Եվրոպական Միություն-Հայաստան գործողությունների ծրագրին՝ վիճակագրության մասով, ինչը մասնավորապես կներառի.

ա) վիճակագրական համապատասխան ոլորտներում Եվրոպական ստանդարտներին համապատասխանելու նպատակով կարճաժամկետ և երկարաժամկետ ռազմավարությունների մշակում՝ հիմնվելով Եվրամիության փորձագետների կողմից Հայաստանի վիճակագրական համակարգի ընդհանուր գնահատման վրա:

բ) բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեզիստրի որակի և ծածկույթի բարելավում:

գ) Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության ուղեցույցների համաձայն՝ գյուղատնտեսության համատարած հաշվառման նախապատրաստում և անցկացում: